

ROKIŠKIO R. JUODUPĖS LOPŠELIS-DARŽELIS

PATVIRTINTA

Juodupės lopšelio-darželio direktoriaus
2016 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. V-41

VAIKŲ MAITINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rokiškio r. Juodupės lopšelis-darželis (toliau - Lopšelis-darželis) vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato Lopšelio-darželio vaikų maitinimo organizavimo, valgiaraščių sudarymo, derinimo, pildymo reikalavimus.

2. Tvarkos aprašas taikomas organizuojant ir siekiant užtikrinti sveikatai palankias Lopšelio-darželio vaikų maitinimo paslaugas.

3. Šio Tvarkos aprašo tikslas – sudaryti sąlygas sveikatai palankiai vaikų mitybai, užtikrinti geriausią maisto saugą ir kokybę, patenkinti vaikų maisto medžiagų fiziologinius poreikius, bei nustatyti maitinimo organizavimo dalyvių funkcijas.

4. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-769 ir 2015 m. rugpjūčio 27 d. Nr. V- 998 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. sausio 26 d. Nr. V-93 patvirtinta HN 75:2016 (įsigalioja nuo 2016.05 01) „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, Valstybinės maisto veterinarijos tarnybos įsakymu dėl „Vaikų ugdymo įstaigų ir vaikų socialinės globos įstaigų ir vaikų poilsio stovyklų valgiaraščių derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2015 m. birželio 22 dienos Nr. B1-610.

II. VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

5. Maitinimas organizuojamas grupėse, laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo reikalavimų, gaminamas atsižvelgiant į fiziologinius vaikų poreikius, amžiaus ypatumus, tinkamos mitybos principus ir sudarant sąlygas kiekvienam vaikui pavalgyti prie švaraus stalo.

6. Vaikai turi būti maitinami ne rečiau kaip kas 3,5 val. pagal valgiaraščius.

7. Grupėse skelbiami einamosios savaitės valgiaraščiai, sveikos mitybos piramidė ar kita sveiką mitybą skatinanti informacija, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nemokamos telefono linijos numeris.

8. Sudarytos higieniškos sąlygos nemokamai atsigerti geriamojo vandens (rekomenduojama, kambario temperatūros).

9. Tvarkos aprašas ir valgiaraščiai skelbiami Lopšelio-darželio interneto svetainėje

10. Už maitinimo organizavimą atsakingas direktorius.

10.1. Direktorius:

10.1.2. teikia informaciją Rokiškio rajono savivaldybės tarybai, atsakingiems darbuotojams apie lėšų poreikį maitinimo patalpoms (virtuvei, sandėliams, valgyklai) prižiūrėti, įrangai įsigyti, darbuotojų darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, kitoms išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su vaikų maitinimu;

10.1.3. nustato mokesčio už vaikų maitinimą lengvatų, numatytų Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimais, taikymo Lopšelyje-darželyje tvarką;

10.1.4. pagal Rokiškio rajono savivaldybės tarybos sprendimais nustatytų darbuotojų pareigybių normatyvą paskirsto darbuotojams vaikų maitinimo organizavimo ir priežiūros funkcijas, parengia pareigybių aprašymus;

10.1.5. tvirtina maitinimo organizavimo tvarką ir valgiaraščius;

10.1.6. skiria atsakingus asmenis už RVASVT sistemos kontrolę.

11.2. Bendrosios praktikos slaugytoja:

11.2.1. sudaro perspektyvinius valgiaraščius, suderina su Lopšelio-darželio direktoriais ir Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba.

11.2.2. sudaro valgiaraščius vaikams, kuriems reikalingas pritaikytas maitinimas;

11.3. sudaro dienos valgiaraščius-reikalavimus;

11.3.2. dalyvauja rengiant ir atnaujinant RVASVT sistemą, vykdo jos kontrolę;

11.3.3. pagal kompetenciją prižiūri, kad vaikų maitinimas atitiktų teisės aktų reikalavimus. Kontroluoja teikiamų maisto produktų kokybę sandėliavimo sąlygas bei maisto ruošimo ir išdavimo procesą (ne rečiau dviejų kartų per mėnesį). Apie nustatytus trūkumus maitinimo organizavime informuoja Lopšelio-darželio direktorių. Atlieka pažeidimų šalinimo kontrolę;

11.3.4. atlieka virtuvės patalpų valymo kontrolę;

11.3.5. dalyvauja, kartu su kitais atsakingais darbuotojais, ir teikia informacija savo kompetencijos ribose, kontroliuojančioms institucijoms vykdant maitinimo organizavimo patikrinimus;

11.3.6. konsultuoja maitinimo klausimais darbuotojus, vaikų tėvus (globėjus, kitus teisėtus vaiko atstovus).

IV. VAIKŲ MAITINIMO VALGIARAŠČIŲ SUDARYMO REIKALAVIMAI

13. Valgiaraščiai sudaromi 15 dienų laikotarpiui.

14. Programų „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimo mokyklose programoje“ maisto produktai į valgiaraščius neįtraukiami.

15. Atskiri valgiaraščiai sudaromi lopšelio (vadovaujantis 1–3 m. vaikams rekomenduojamomis paros maistinių medžiagų normomis) ir darželio (vadovaujantis 4–7 m. vaikams rekomenduojamomis paros maistinių medžiagų normomis) grupėms.

16. Vaikų maitinimui draudžiamos tiekti šios maisto produktų grupės: bulvių, kukurūzų ar kitokie traškučiai, kiti riebaluose virti, skrudinti ar spraginti gaminiai; saldainiai; šokoladas ir šokolado gaminiai; konditerijos gaminiai su glajumi, glaistu, šokoladu ar kremu; sūrūs gaminiai (kuriuose druskos daugiau kaip 1 g/100 g; sūryje ir mėsos gaminiuose – daugiau kaip 1,7 g/100 g); maisto produktai bei kramtomoji guma su maisto priedais gėrimai, kurių sudėtyje pridėtinio cukraus daugiau kaip 5 g/100 g; gazuoti gėrimai; energiniai gėrimai; gėrimai ir maisto produktai, pagaminti iš (arba kurių sudėtyje yra) kavamedžio pupelių kavos ar jų ekstrakto; cikorijos, gilių ar grūdų gėrimai (kavos pakaitalai); kisieliai; sultinių, padažų koncentratai; rūkyta žuvis; konservuoti mėsos ir žuvies gaminiai nepramoninės gamybos konservuoti gaminiai; žlėgtainiai; mechaniškai atskirta mėsa ir jos gaminiai; subproduktai ir jų gaminiai (išskyrus liežuvius ir kepenis); maisto papildai; maisto produktai, pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO), arba maisto produktai, į kurių sudėtį įeina GMO; maisto produktai, į kurių sudėtį įeina iš dalies hidrinti augaliniai riebalai;

17. Gaminant maistą turi būti naudojama kuo mažiau druskos ir cukraus (druskos ne daugiau kaip 1 g/100 g, pridėtinio cukraus ne daugiau kaip 5 g/100 g).

18. Kiekvieną dieną turi būti patiekta daržovių ir vaisių, rekomenduojama sezoninių, šviežių. Rekomenduojama, kad vaisiai būtų tiekami atskiro maitinimo metu.

19. Karštas pietų patiekalas turi būti iš daug baltymų turinčių produktų (mėsa, paukštiena, žuvis, kiaušiniai, ankštiniai, pienas ir pieno produktai) ir angliavandenių turinčių produktų. Su karštu patiekalu turi būti patiekiamos daržovės ar vaisiai arba jų salotos.

20. Vaikų nuo 1 iki 7 metų amžiaus maitinimo valgiaraščiai sudaromi pagal juridinių ar fizinių asmenų parengtus ir su Sveikatos apsaugos ministerija suderintus patiekalų receptūrų rinkinius.

21. Valgiaraščiai, parengti pagal šio Tvarcos aprašo 20.3 ir 20.4 punktus, turi atitikti

šiam Tvarkos apraše išdėstyti valgiaraščių sudarymo reikalavimus.

V. VALGIARAŠČIŲ DERINIMAS

22. Lopšelis-darželis dėl valgiaraščių derinimo kreipiasi į savo veikimo vietoje esantį VMVT teritorinį padalinį ir jam pateikia šių dokumentų originalus:

24. Atlikus suderintų valgiaraščių keitimus, jie turi būti pakartotinai derinami su atitinkamu VMVT teritoriniu padaliniu. Atliekant suderinto valgiaraščio minimalius keitimus, pvz., pakeitus vieną tos pačios maisto produktų grupės maisto produktą ar patiekalą kitu maisto produktu ar patiekalu, kai maisto produkto ar patiekalo maistinė ir energinė vertė išlieka tokia pati, pakartotinai valgiaraščio derinti nereikia.

25. Valgiaraščių tituliname lape turi būti nurodytas vaikų ugdymo įstaigos, pavadinimas ir kiekvienas lapas turi būti patvirtintas maitinimo paslaugas tiekiančios vaikų ugdymo įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens parašais.

VI. VAIKŲ MAITINIMO SKAIČIAUS APSKAITA

26. Vaikų maitinimų skaičius priklauso nuo jų buvimo įstaigoje trukmės: 1–7 metų amžiaus vaikai maitinami 3 kartus per dieną pagal valgiaraščius.

27. Vykdamas ES programas „Pienas vaikams“ ir „Vaisių vartojimo skatinimas mokyklose“ vaikams papildomai patiekiami pieno produktai ir vaisiai atskirai nuo pagrindinio maitinimo.

28. Atsižvelgiant į vaiko buvimo Lopšelyje-darželyje trukmę, vaiko tėvai (globėjai, kiti teisėti vaiko atstovai), gali pasirinkti kitokį maitinimų skaičių. Tuomet Lopšelio-darželio direktoriui pateikia raštišką prašymą, kuriame nurodo pasirenkamus maitinimus. Vaikai, kurie įstaigoje būna ne ilgiau 4 val., tėvų (globėjų, kitų teisėtų vaiko atstovų) prašymu, gali būti nemaitinami. Raštišką prašymą galima pateikti 1 kartą per mėnesį.

29. Vaikų lankomumo ir maitinimų skaičiaus apskaita vykdoma:

29.1. direktoriaus dienyne, faktinį grupėje esančių vaikų skaičių auklėtojos kasdien užrašo iki 8.30 val., tai patvirtindamos savo parašu.

29.2. Vaikų lankomumas ir maitinimas žymimas grupės dienyne.

29.3. Vaikų lankomumo ir maitinimo apskaitos žiniaraštį tvirtina Lopšelio-darželio direktorius;

29.4. direktoriaus patvirtinti vaikų lankomumo ir maitinimo apskaitos žiniaraščiai perduodami buhalteriiui.

30. Apie vaiko neatvykimą į Lopšelių-darželį tėvai praneša iki 9.00 val.

31. Apie pasikeitusį vaikų skaičių kitos dienos pusryčiams (lyginant su esamos dienos vaikų skaičiumi valgančių pusryčius), auklėtojos iki 9.00 val. turi informuoti virtuvės darbuotojus.

VII. MAITINIMO ORGANIZAVIMAS LOPŠELIO-DARŽELIO DARBUOTOJAMS

32. Lopšelyje-darželyje darbuotojai gali užsisakyti ir valgyti tik pietus. Pietų porcija tokia pat kaip ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vaikams.

33. Norintys maitintis darbuotojai praneša bendrosios praktikos slaugytojai.

34. Už pietus darbuotojai moka Rokiškio rajono savivaldybės tarybos nustatytą mokestį.

35. Darbuotojai turi teisę pasirinkti maitinimosi skaičių per mėnesį.

36. Valgančiųjų darbuotojų apskaitą atlieka bendrosios praktikos slaugytoja. Vedamas darbuotojų maitinimosi apskaitos žiniaraštis.

37. Vadovaudamasis Darbuotojų maitinimosi apyskaita, darbuotojas už maitinimą atsiskaito kasininkui.

VIII. NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

38. Priešmokyklinės grupės vaikams, turintiems teisę į socialinę paramą, taikomas šis Aprašas ir Rokiškio rajono savivaldybės tarybos patvirtinta Mokinių nemokamo maitinimo skyrimo ir teikimo rajono mokyklose tvarka.

39. Apskaita vykdoma SPIS-socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje.

IX. VALGIARAŠČIŲ PILDYMO REIKALAVIMAI

40. Valgiaraštis-reikalavimas yra skirtas įforminti maisto produktų apskaitą ir išdavimą iš sandėlio į virtuvę.

41. Valgiaraštį – reikalavimą kasdien pildo bendrosios praktikos slaugytoja

42. Titulinėje dalyje rašoma: įstaigos pavadinimas, produktų išdavimo data, maitinamų vaikų skaičius, besimaitinančio personalo skaičius, planinė pinigine vienos dienos maitinimo išlaidų norma (atskirai lopšelio, darželio, nemokamo maitinimo, tarnautojų), ir planinė maitinimo išlaidų suma.

43. Dalykinėje dalyje įrašoma pusryčių, pietų, vakarienės skiltyse – patiekalų pavadinimas, išėiga porcijų skaičius.

44. Maisto produktų eilutėse – įrašoma maisto produktų norma t.y. panaudotų maisto produktų kiekis pusryčiams, pietums, vakarienei.

45. Galutinėje grafoje rašomas bendras produktų kiekis, sunaudotas patiekalams gaminti.

46. Valgiaraštį - reikalavimą pasirašo jį užpildęs direktoriaus įsakymu paskirtas asmuo, pasirašo sandėlininkas, išdavęs produktus ir produktus priėmusi virėja.

47. Valgiaraštį - reikalavimą tvirtina įstaigos vadovas.

48. Sandėlininkas išduotų produktų kiekius suveda į sandėlio apskaitos programą.

49. Valgiaraštis - reikalavimas perduodamas į buhalteriją.

50. Valgiaraštis – reikalavimas pusryčiams sudaromas iš vakaro sekančiais dienai tam vaikų skaičiui, kuris buvo įstaigoje valgiaraščio- reikalavimo sudarymo dieną, o pietūs ir vakarienė – pagal tą dieną esančių vaikų skaičių.

X. MAISTO PRODUKTŲ ĮSIGIJIMAS IR APSKAITA

51. Maisto produktų pirkimas organizuojamas Rokiškio r. Juodupės lopšelio-darželio supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklėmis ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

52. Buhalterė vykdo galutinę atsargų apskaitą pagal apskaitos politiką patvirtintą pagal Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2011 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. AV-968.

53. Maisto produktų užsakymus atlieka sandėlininkas.

54. Maisto produktų užsakymai atliekami pagal valgiaraščius iš pasirinktų tiekėjų.

55. Pagal sąskaitą-faktūrą sandėlininkas įvertina maisto produktus, patikrina svorius, pasirašo sąskaitą-faktūrą ir pateikia direktoriui suderinimui.

56. Sąskaitos-faktūros atiduodamos į buhalteriją.

57. Mėnesio paskutinę dieną į buhalteriją pristatoma pirkimų suvestinė, atsiskaitymų su tiekėjais žiniaraštis, apyvartinis žiniaraštis, maisto suvartojimo kontrolės žiniaraštis.

58. Maisto produktai atiduodami pagal valgiaraštį-reikalavimą.

59. Už maisto produktų užsakymą, priėmimą ir atidavimą iš maisto sandėlio atsako sandėlininkas.

XI. RIZIKOS VEIKSNIŲ ANALIZĖS IR SVARBIŲJŲ VALDYMO TAŠKŲ VYKDYMAS

60. Lopšelyje-darželyje dirbama, vadovaujantis „Geros higienos praktikos taisyklės viešojo maitinimo įstaigoms“.

61. **Gamyba:**

61.2. šiluminio apdorojimo temperatūros ir laiko registravimo žurnalas. Jį pildo Lopšelio-darželio virėja.

62. **Valymo** darbų žurnalas. Jį pildo Lopšelio-darželio virėja.

63. Bendrosios praktikos slaugytoja pagal savo kompetenciją prižiūri, kad vaikų maitinimas būtų organizuojamas pagal šį tvarkos aprašą. Nustatęs trūkumus maitinimo organizavime, informuoja direktorių.

64. Vidinis RVASVT sistemos auditas vykdomas vieną kartą per metus. Auditą atlieką Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu sudaryta komisija.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65. Direktorius supažindina darbuotojus ir vaikų tėvus (globėjus, kitus teisėtus vaiko atstovus) su šiuo tvarkos aprašu.

66. Tvarkos aprašas keičiamas ar naikinamas direktoriaus įsakymu, pasikeitus vaikų maitinimą reglamentuojantiems dokumentams, arba siekiant jį papildyti, patobulinti.

Parengė bendrosios praktikos slaugytoja

B. Gailiūnienė